

EXPUNERE DE MOTIVE

Cadrul legislativ și instituțional actual privind desfășurarea și autorizarea activităților din domeniul nuclear cuprinde:

- Legea nr.111/1996 privind desfășurarea în siguranță a activităților nucleare, republicată;

- Ordonanța Guvernului nr.7/2003 privind utilizarea în scopuri exclusiv pașnice a energiei nucleare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- Ordonanța Guvernului nr.11/2003 privind gestionarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive inclusiv depozitarea definitivă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.320/2003.

Cadrul instituțional actual cuprinde: Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare (CNCAN), Agenția Nucleară (AN), Agenția Națională pentru Deșeuri Radioactive (ANDRAD) și titularii de autorizații pentru activități nucleare.

Conform prevederilor art. 55 din Legea nr.111/1996, republicată, Guvernul avea obligația ca, în termen de 90 de zile să adopte Legea privind constituirea Fondului pentru gospodărirea deșeurilor radioactive și dezafectare iar art.26 litera c), și art.27 stipulează obligativitatea titularilor de autorizații de a achita contribuția legală la constituirea Fondului pentru dezafectare și gospodărirea deșeurilor radioactive și de a face dovada achitării acestora sub sancțiunea suspendării parțiale sau totale a autorizației în cazul neîndeplinirii acestor obligații.

În temeiul Ordonanței Guvernului nr.11/2003 privind gestionarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv depozitarea definitivă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.320/2003, a fost înființată Agenția Națională pentru Deșeuri Radioactive (ANDRAD).

Conform legii de înființare și a Hotărârii Guvernului nr.1601/2003 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Deșeuri Radioactive, aceasta este autoritatea națională competentă în domeniul gospodării combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive.

Atribuțiile și responsabilitățile generale ale ANDRAD și ale titularilor de autorizație, generatorilor de combustibil nuclear uzat și/sau deșeurilor radioactive sunt prevăzute în cuprinsul legii, inclusiv obligativitatea titularilor de autorizații de a contribui la constituirea Fondului pentru dezafectare și gospodărire a deșeurilor radioactive.

În conformitate cu prevederile acestor acte normative, siguranța proceselor de dezafectare a instalațiilor nucleare și de gospodărire a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive depinde în mod hotărâtor de finanțarea lor corespunzătoare.

Obligativitatea titularilor de autorizații de a contribui la constituirea fondului se bazează pe principiul „poluatorul plătește” respectiv acesta achită integral costurile implicate, de la generarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive și până la depozitarea lor definitivă, inclusiv monitorizarea post închidere a depozitelor definitive.

Deși Ordonanța Guvernului nr.11/2003, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.320/2003 prevede la art.2 ca obiectul ei îl reprezintă stabilirea surselor financiare destinate susținerii și realizării activităților de gospodărire a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive în cuprinsul ei, cu excepția finanțării cheltuielilor curente și de capital ale agenției, nu există prevederi referitoare la constituirea de către titularii de autorizații a resurselor financiare pentru dezafectarea instalațiilor nucleare și gestionarea deșeurilor radioactive.

Planul anual de activitate al ANDRAD, elaborat în baza „Strategiei naționale pe termen mediu și lung privind dezafectarea instalațiilor nucleare și radiologice și gospodărirea deșeurilor radioactive” aprobată prin Ordinul nr.844/2004 al președintelui Agenției Nucleare, prevede pentru anul 2005, elaborarea și promovarea legii fondului pentru dezafectarea instalațiilor nucleare și gospodărirea deșeurilor radioactive.

Scopul Ordonanței Guvernului nr.11/2003 privind gestionarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv depozitarea definitivă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.320/2003 nu poate fi atins integral, întrucât nu sunt reglementate mecanismele privind constituirea resurselor financiare necesare dezafectării și depozitarii definitive a categoriilor de deșeuri radioactive menționate.

Pentru ca Ordonanța Guvernului nr.11/2003, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.320/2003 să își atingă integral scopul precum și pentru a satisface prevederile Convenției comune și recomandările Agenției Internaționale pentru Energia Atomică și ale Comisiei Europene, în domeniul menționat este necesară îmbunătățirea cadrului legal existent.

Modificările propuse satisfac cerințele Comisiei Europene și anume „Importanța asigurării faptului că fondurile stabilite pentru activitățile de dezafectare și managementul deșeurilor radioactive, care includ și combustibilul nuclear uzat, conform obiectivelor tratatului EURATOM trebuie să fie gestionate într-un mod transparent și utilizate în exclusivitate în scopul precizat (conform documentului COM(2004)719 din 26.10.2004, comunicat prin scrisoarea Comisiei Europene nr. DG TREN/H2/ZS/zh D(2005)119978, la cererea ANDRAD).

Modificările propuse satisfac recomandarea CE pentru Statele Membre de a lua măsurile necesare capabile să asigure :

- constituirea resursele financiare în decursul perioadei de operare a centralelor nucleare cu scopul menținerii unui nivel ridicat de securitate nucleară a activităților care compun procesul de gospodărire a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive și de dezafectare;

- resursele constituite sunt disponibile și suficiente pentru a acoperi costul lucrărilor de gospodărire a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive și de dezafectare la momentul oportun;

- folosirea acestor resurse numai în scopul pentru care au fost constituite și gestionarea acestora în mod transparent.

În acest context, a fost promovată prezenta ordonanță a Guvernului care prevede, în principal următoarele:

- obligația titularilor autorizației nucleare de a finanța activitățile proprii de colectare, sortare, tratare, condiționare, depozitare intermediară și transport în vederea depozitării definitive a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive generate de activitățile de exploatare-întreținere și reparații precum și ale ANDRAD privind activitățile de depozitare definitivă a deșeurilor radioactive rezultate din activitățile nucleare proprii;

- răspunderea directă a titularilor autorizației nucleare pentru dezafectarea instalațiilor nucleare și radiologice și pentru constituirea resurselor financiare necesare dezafectării;

- răspunderea directă a ANDRAD pentru depozitarea definitivă a combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive rezultate din funcționarea instalațiilor nucleare și radiologice, pe toată durata lor de viață utilă precum și din dezafectarea acestora;

- stabilirea criteriilor pentru calculul quantumului contribuției titularilor de autorizații la constituirea resurselor financiare necesare gospodăririi în siguranță a deșeurilor radioactive, quantumul acestor contribuții precum și modul de utilizare și administrare a acestora urmând a fi stabilit prin hotărâre a Guvernului .

Propunerile mai sus menționate rezultă și din necesitatea armonizării reglementărilor privind desfășurarea și autorizarea activităților din domeniul nuclear pentru a se delimita atribuțiile instituțiilor cu responsabilități și atribuții în domeniu, fapt solicitat de organisme internaționale precum și de Raportul de țară privind aderarea României la Uniunea Europeană.

Rapoartele de țară pe anul 2003 și 2005 privind aderarea României la Uniunea Europeană au menționat de fiecare dată la capitolul Energie Nucleară necesitatea rezolvării urgente a obiectivelor mai sus menționate. Prin promovarea măsurilor propuse se dă curs și ducerii la îndeplinire a hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr.108 din 4 octombrie 2005, care recomandă Guvernului să sprijine Ministerul Mediului și Gospodăririi Apelor, Ministerul Economiei și Comerțului și Agenția Nucleară în elaborarea și prezentarea la Consiliul Suprem de Apărare a Țării în vederea avizării în trimestrul I/2006 a pachetului legislativ privind prevenirea poluării industriale, gospodăririi deșeurilor și asigurării securității instalațiilor nucleare dezafectate. La elaborarea proiectului de ordonanță a Guvernului pentru modificarea și completarea OG nr. 11/2003 a fost îndeplinită procedura stabilită prin Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege în vederea aprobării Ordonanței Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.11/2003 privind gestionarea combustibilului nuclear uzat și a deșeurilor radioactive, inclusiv depozitarea definitivă, pe care îl supunem Parlamentului spre aprobare, în temeiul art.1 pct.I poz.13 din Legea nr.288/2006 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe.

PRIM-MINISTRU

The image shows a handwritten signature in black ink that reads "Călin Popescu-Tăriceanu". The signature is written over a circular official stamp. The stamp is partially obscured by the signature but contains some illegible text and a central emblem.

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU